

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

ALGEMENE VERGADERING

A R R E S T

**nr. 234.869 van 26 mei 2016
in de zaak A. 206.487/AGAV-134**

In zake: de NV KANTOORINRICHTING STULENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Koen Geelen en Wouter Moonen
kantoor houdend te 3500 Hasselt
Gouverneur Roppesingel 131
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het GEMEENSCHAPSONDERWIJS, vertegenwoordigd door
de Scholengroep 15 Limburg Noord
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Riet Rombaut
kantoor houdend te 2540 Hove
Lintsesteenweg 740
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 28 september 2012, strekt tot de nietigverklaring van “het besluit van de Scholengroep 15 Limburg Noord genomen 10 september 2012 waarbij aan de ‘Firma Nashuatec/Ricoh’ een overheidsopdracht wordt toegewezen met als voorwerp ‘Huur- en all-in onderhoudscontract van 35 digitale kopieertoestellen en administrator-software’”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 221.101 van 18 oktober 2012 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoekende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Inge Vos heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

Bij arrest nr. 229.189 van 18 november 2014 is het debat heropend en is de zaak aan de Voorzitter van de Raad van State voorgelegd.

Met een beschikking van 2 december 2015 van de Voorzitter van de Raad van State is de zaak verwezen naar de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak, die heeft plaatsgevonden op 19 januari 2016.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wouter Moonen, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Riet Rombaut, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Inge Vos heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Regelmatigheid van het verzoek tot voortzetting

Juridisch kader

3. Overeenkomstig het toentertijd luidende artikel 17, § 4ter, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals van toepassing op de voorliggende zaak, geldt ten aanzien van de verzoekende partij een vermoeden van afstand van geding wanneer zij, na de kennisneming van het arrest waarin de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing wordt afgewezen, geen verzoek tot voortzetting van de procedure indient binnen een termijn van dertig dagen die ingaat met de betekening van het arrest.

Overeenkomstig het toentertijd luidende artikel 15ter van het koninklijk besluit van 5 december 1991 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kortgeding voor de Raad van State’, zoals van toepassing op de voorliggende zaak, stelt, wanneer een verzoekende partij naar aanleiding van een arrest waarin een vordering tot schorsing is afgewezen, niet binnen de termijn vastgesteld in artikel 17, § 4ter, van de gecoördineerde wetten een verzoek tot voortzetting van de procedure indient bij ter post aangetekende brief, de hoofdgriffier, op verzoek van het aangewezen lid van het auditoraat, de verzoekende partij ervan in kennis dat de kamer de afstand van geding zal uitspreken tenzij zij binnen een termijn van vijftien dagen vraagt om te worden gehoord; indien de verzoekende partij niet vraagt om te worden gehoord, spreekt de kamer de afstand van geding uit; indien de verzoekende partij vraagt om te worden gehoord, roept de voorzitter de partijen op om spoedig te verschijnen; nadat de kamer de partijen en het advies van het aangewezen lid van het auditoraat heeft gehoord, doet zij onverwijld uitspraak over de afstand van geding.

Artikel 84, § 1, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State’ bepaalt dat “[a]lle processtukken [...] aan de Raad van State [worden] toegezonden bij ter post aangetekende brief”. Uit het verslag aan de Regent dat voorafgaat aan dit besluit, blijkt dat dit voorschrift ertoe strekt de processtukken een vaste of onbetwistbare datum te geven; het is dan ook de datum van de aantekening ter post die in aanmerking wordt genomen voor het bepalen van de tijdigheid van de procedurestukken.

Overeenkomstig artikel 2 van het voormelde koninklijk besluit van 5 december 1991 is, onder voorbehoud van artikel 3 van dit besluit – casus hier niet van toepassing – artikel 84 van het algemeen procedurereglement van toepassing op alle procedures in het administratief kort geding.

Feiten

4. Te dezen werd arrest nr. 221.101 van 18 oktober 2012, waarbij de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing werd verworpen, door de griffie van de Raad van State aan de verzoekende partij betekend op 19 oktober 2012 en door haar ontvangen op 22 oktober 2012. In deze brief werd de aandacht van de verzoekende partij gevestigd op het voormelde artikel 17, § 4ter, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en op het voormelde artikel 15ter van het koninklijk besluit van 5 december 1991 wat betreft de gevolgen van het niet of niet tijdig indienen van het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging.

De verzoekende partij heeft vervolgens met een gewone brief, met op de enveloppe de poststempel 29 oktober 2012, een verzoek tot voortzetting aan de Raad van State bezorgd. Hoewel voormelde brief – niet de enveloppe – de vermelding “aangetekend met ontvangstbewijs” bevat, blijkt de brief door de verzoekende partij niet aangetekend te zijn verzonden. Op de brief en de enveloppe staat een stempel van de griffie van de Raad van State met de

datum 31 oktober 2012, terwijl de termijn van dertig dagen zoals bedoeld in het voormelde artikel 17, § 4ter, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, afliep op 21 november 2012.

Standpunt van de verwerende partij

5. De verwerende partij merkt in haar laatste memorie op dat “het duidelijk [is] dat verzoekende partij niet binnen de termijn van 30 dagen met een bij post aangetekende brief om voortzetting heeft gevraagd”. Volgens haar is artikel 84 van het algemeen procedurereglement nog steeds van toepassing en dient een duidelijke regel te worden toegepast. Zij meent dat de aangetekende brief “staat” voor het verlenen van een vaste en onbetwistbare datum, wat hier dus niet het geval is aangezien het verzoek tot voortzetting niet is gebeurd bij aangetekende brief. Zij wijst ook op het feit dat het niet strikt houden aan de regel van aangetekende brief leidt tot rechtsonzekerheid.

Ten slotte merkt zij op dat de verzoekende partij niet heeft gereageerd op het bericht van de hoofdgriffier verstuurd in het kader van het voormelde artikel 15ter van het koninklijk besluit van 5 december 1991.

Beoordeling

6. Het verzoek tot voortzetting is niet gebeurd bij aangetekende brief zoals nochtans vereist door artikel 84 van het algemeen procedurereglement en het voormelde artikel 15ter van het koninklijk besluit van 5 december 1991.

In het licht van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens inzake het recht van toegang tot de rechter, inzonderheid het arrest vzw L’Erablière van 24 februari 2009, dient de tekortkoming aan de eis van de aangetekende brief hier evenwel niet tot de verwerping van het beroep te leiden. De enveloppe van de brief van de verzoekende partij draagt als

poststempel 29 oktober 2012 en de brief en de enveloppe bevatten een stempel van de griffie met vermelding van de datum van “31 OKT. 2012”.

De verzoekende partij blijkt aldus te zijn tegemoet gekomen aan de doelstelling van de regelgever in de zin dat zij ruim binnen de opgelegde termijn van dertig dagen de vereiste handeling heeft gesteld om de rechtspleging voort te zetten.

Zelfs indien uit de poststempel niet zeker zou kunnen worden besloten dat het niet-aangetekend verzonden verzoek tot voortzetting een vaste datum zou dragen, dan nog kan men te dezen niet om de vaststelling heengaan dat de brief door de griffie van de Raad werd afgestempeld met als datum 31 oktober 2012. Uit deze niet-betwiste vaststelling volgt logischerwijze dat de verzoekende partij dit processtuk ook tijdig, dit is binnen de voorgeschreven termijn van dertig dagen na de kennisgeving, op 19 oktober 2012, van het arrest waarin de vordering tot schorsing werd verworpen, heeft ingediend. In deze concrete omstandigheden draagt de formaliteit van de aangetekende brief vervat in artikel 84 van het algemeen procedurereglement en het voormelde artikel 15ter van het koninklijk besluit van 5 december 1991 niets bij als waarborg voor de rechtszekerheid en voor een behoorlijke rechtsbedeling. Het verbinden van een dergelijke zware sanctie als het verwerpen van het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging en dus het beroep, aan de miskenning van een formaliteit, die in deze welbepaalde zaak niet meer de doelstelling dient waarvoor ze is ingesteld zou, gelet op de voormelde rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, het recht van de verzoekende partij op toegang tot de rechter op een onevenredige wijze beperken.

In de geschetste feitelijke context mag, in het licht van een interpretatie vanuit het fundamentele recht op toegang tot de rechter, worden aangenomen dat het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging van de verzoekende partij door middel van de brief van 29 oktober 2012 rechtsgeldig is

gebeurd en derhalve tijdig, zonder dat de door de verwerende partij gevreesde rechtsonzekerheid imminent is.

Volledigheidshalve moet wel worden opgemerkt dat een verzoekende partij die haar procedurestuk niet aangetekend verstuurt, het voordeel van de vaste datum niet geniet en dus het risico loopt moeilijkheden inzake het bewijs van de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te ondervinden.

Wat ten slotte de opmerking van de verwerende partij betreft waarbij zij lijkt aan te voeren dat de verzoekende partij niet heeft gereageerd op het bericht van de hoofdgriffier in het kader van de verkorte procedure vervat in het voormelde artikel 15ter van het koninklijk besluit van 5 december 1991, dat de kamer de afstand van geding zal uitspreken tenzij zij binnen een termijn van vijftien dagen vraagt om te worden gehoord, volstaat de vaststelling dat deze procedure hier niet werd toegepast.

Conclusie is dan ook dat, gegeven de hiervoor geschetste omstandigheden, het verzoek tot voortzetting van de verzoekende partij geldig is.

BESLISSING

1. Het debat wordt heropend.

2. De zaak wordt verwezen naar de XIIe kamer.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 mei 2016, door de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak, die was samengesteld uit:

Roger Stevens,	Voorzitter van de Raad van State,
Michel Hanotiau,	kamervoorzitter,
Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Michel Leroy,	kamervoorzitter,
Jacques Vanhaeverbeek,	kamervoorzitter,
Johan Lust,	kamervoorzitter,
Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Jacques Jaumotte,	kamervoorzitter,
Colette Debroux,	kamervoorzitter,
Simone Guffens,	staatsraad,
Carlo Adams,	staatsraad,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
Pascale Vandernacht,	staatsraad,
Michel Pâques,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,
Diane Déom,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
David De Roy,	staatsraad,
Serge Bodart,	staatsraad,
Anne-Françoise Bolly,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
Frédéric Gosselin,	staatsraad,

bijgestaan door

Frank Bontinck,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Roger Stevens